پرتره

اصلاح سردیس جمشید مشایخی

سردیس اصلاح شده جمشید مشایخی که به‌تازگی کارهای آن به انجام رسیده، عصر روز گذشته در خیابان موسوم به این هنرمند فقید نصب شد.

نادر مشایخی، فرزند مرحوم جمشید مشایخی خبر نصب سردیس در روز شنبه را تایید و از نتیجه کار این بار ابراز رضایت کرده است.

جمشید مشایخی، بازیگر پیشکسوت سینما و تلویزیون ۱۳ فروردین امسال درگذشت. به همین منظور قرار شد در تاریخ ۱۳ اردیبهشت، نام خیابان «ج» واقع در منطقه یك تهران (در ابتدای خیابان مقدس اردبیلی) به نام این هنرمند فقید تغییر و سردیسی نیز با شمایل او در این خیابان قرار داده شود، اما پس از این‌که سردیس مرحوم مشایخی رونمایی شد، با انتقادهایی مبنی بر این‌که شباهتی به او ندارد، همراه شد.

رضا حسن‌زاده، سازنده سردیس که سابقه ساخت سردیس برای شخصیت‌های دیگری چون همایون شهنواز، کارگردان سریال «دلیران تنگستان» را هم در کارنامه دارد، این بار نتوانسته بود به دلیل

آنچه خودش کسالت عنوان کرد، مجسمه مشایخی را به طور کامل به اتمام برساند.

بر این اساس قرار شد سردیس مرحوم مشایخی بار دیگر به کارگاه مجسمه‌سازی بازگردد تا این بار به درستی به اتمام برسد.

رضا حسن‌زاده درباره اصلاح سردیس جمشید مشایخی توضیح داد: مجسمه این بار به خود مشایخی شبیه شده و هر کسی آن را دیده شباهتش را تأیید کرده است. فرزندان استاد مشایخی نیز شباهت اثر را با پدر خود تأیید کرده‌اند.

او درباره تغییرات اعمال شده در سردیس نیز گفت: تغییراتی که لازم بوده در اثر انجام شود، صورت گرفته است. در حال حاضر هر کسی که تصویر را می‌بیند کاملا متوجه می‌شود صاحب اثر جمشید مشایخی است. پایه سردیس، این بار کوتاه شده تا مخاطب بتواند به‌راحتی آن را نگاه کند و دید بهتری نسبت به آن داشته باشد؛ چراکه که دفعه قبل پایه آن بلند بود و کار را برای بیننده دشوار می‌ساخت.

حسن‌زاده اظهار کرد انتقادهای صورت گرفته درباره شباهت اثر نیز در کار لحاظ شده است؛ چراکه خود او قبلا گفته بود انتقادهای وارده به کار را قبول داشته و از همان ابتدا به دلیل کمبود وقت و بیماری موفق به اتمام مجسمه نشده بود.

در حال حاضر نیز اگر پس از رونمایی از مجسمه انتقاد دیگری نسبت به کار صورت بگیرد به ناتوانی او بازمی‌گردد.

برگزارکنندگان نمایشگاه کتاب تهران به بروز تخلفات در تبلیغات نمایشگاه اذعان کرده‌اند، ولی همچنان از رسیدگی به این تخلفات خبری نیست

ریحان زیر سبیل نمایشگاه

آذر مهاجر
گروه فرهنگ و هنر

بروز تخلف در تبلیغات نمایشگاه کتاب تهران محرز شد و برگزارکنندگان نمایشگاه به آن اذعان کردند. در روزنامه جام‌جم دو بار به این موضوع پرداختیم و هر دو بار محمدصادق علیزاده، دبیر صفحات فرهنگی با جزئیات درباره این تخلفات گزارش داد. اولین بار به تاریخ ۱۲ اردیبهشت در گزارشی با عنوان «روح سرگردان کاپیتالیسم در نمایشگاه» که در صفحه ۱۰ منتشر شد و دومی یك روز بعد از پایان کار نمایشگاه بیست و دوم کتاب تهران به تاریخ ۱۵ اردیبهشت و در مطلبی با عنوان «هاج و گاج».

مدیر «ریحان فیلم»، شرکتی که ادعا می‌شود برنده مزایده تبلیغات محیطی نمایشگاه بیست و دوم بوده، پاسخ‌های محتاطانه و کلی به سؤالات داد و مدیر انتشارات گاج که بیشترین میزان تبلیغات را در نمایشگاه داشت، از گفت‌وگو درباره این مسأله طفره رفت؛ یعنی پیگیری‌های روزنامه جام‌جم برای شنیدن پاسخ‌های ابوالفضل جوکار در این زمینه به جایی نرسید، اما گویا نهادهای نظارتی و قضایی هم در این باره اقدام موثر و مفیدی انجام نداده یا به‌رغم محرز بودن تخلف در تبلیغات نمایشگاه، تمایل رسیدگی به این مسأله در مسؤولان و متولیان امر دیده نمی‌شود!

۱ ماجرای تخلف چه بود و ما چه نوشتیم؟

در گزارشی که دو روز مانده به پایان نمایشگاه کتاب درباره تبلیغات نوشتیم، ذکر شد که متولی تبلیغات نمایشگاه کتاب تهران، موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران است که از زیرمجموعه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی محسوب می‌شود. این موسسه اولین آگهی مزایده «واگذاری و اجرای تبلیغات» و همچنین «غرفه‌های مواد غذایی» سی و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران را در ۲۷ بهمن ماه منتشر کرد و مزایده برگزار شد، اما نوشتیم که در رسانه‌ها خبری از برنده مزایده منتشر نشد و اسمی به میان نیامد، اما پیگیری‌های محمدصادق علیزاده به اسم شرکت‌های ریحان سبز منجر شد و این‌که ریحان سبز تقریبا وجود خارجی ندارد، اما قادر آشنا، مدیرعامل موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران دو شرکت «ریحان فیلم» و «ریحان سلامت» را به عنوان برنده مزایده اعلام کرد در حالی که در سایت نمایشگاه هم اسمی از آنها نیامده بود.

در نهایت پیگیری‌ها نشان داد که این دو شرکت، کاملا به هم مرتبط هستند یا به عبارت دقیق‌تر دو اسم هستند که منافع مشترك دارند و هر دو مرتبط با شرکتی به نام «ریحان فیلم».

از این به بعد ماجرا هم جذاب است، چون شرکت ریحان فیلم به‌عنوان برنده مزایده، بیشترین فرصت تبلیغاتی را در اختیار انتشارات کتاب‌های کمك آموزشی قرار داده و همان‌طور که بیشتر شرکت‌کنندگان در نمایشگاه دیدند، این «گاج» بود که در تبلیغات محیطی نمایشگاه یکه‌تازی می‌کرد.

۲ تخلف در نمایشگاه محرز شد

انحصار تبلیغات نمایشگاه به انتشارات گاج و برندهای اقماری آن (طاقچه، گاجینو و گاج مارکت) چیزی نبود که بتوان به سادگی آن را رد کرد. بماند که محسن جوادی، معاون فرهنگی وزارت ارشاد که ریاست نمایشگاه کتاب تهران را هم به‌عهده داشت، چندان زیر بار این موضوع نرفت، اما مهدی اسماعیلی‌راد، معاون اجرایی نمایشگاه تبانی در تبلیغات را پذیرفت و به‌وضوح اعلام کرد که متاسفانه بین گاج و شرکت مجری نمایشگاه تبادل مالی صورت گرفته.

اسماعیلی در پاسخ به جام‌جم گفته بود: «شرکت ریحان فیلم قیمت‌های تبلیغات را به گونه‌ای بالا برد که باقی ناشران آموزشی به این جمع‌بندی رسیدند که در تبلیغات شرکت نداشته باشند. از نظر ما که قیمت‌ها عامدانه بالا رفته بود تا دیگران امکان حضور در تبلیغات را نداشته باشند.»

۳ تخلفی که فراموش شد

نزدیك یك ماه از پایان نمایشگاه کتاب تهران می‌گذرد و در این مدت هیچ خبری یا مطلبی درباره برخورد با شرکت برگزارکننده تبلیغات نمایشگاه کتاب تهران منتشر نشده است. روز گذشته، قادر آشنا، قائم‌مقام نمایشگاه کتاب تهران و مدیرعامل موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی با خبرگزاری فارس گفت‌وگوی مفصل و گویا بی‌تعارفی داشته که ضمن این گفت‌وگو به مسائل و موضوعات مرتبط به نمایشگاه پرداخته، اما حتی یك بار و به اندازه یك اشاره ساده هم درباره تخلف صورت گرفته در تبلیغات نمایشگاه و تبعات آن برای شرکت برنده مزایده صحبتی نکرده است.

دکتر آشنا در این مصاحبه از آشنایی‌اش با موضوعات نمایشگاهی آغاز کرده و به ویژگی‌های نمایشگاه بیست و دوم رسیده و موضوعات متنوعی مانند هزینه‌های برگزاری، بدهی‌های نمایشگاه و درآمد آن را مطرح کرده؛ حتی در بخشی از صحبت‌هایش به لزوم بازنگری در آیین‌نامه تخلفات نمایشگاه اشاره کرده و یك قدم به تخلف رخ‌داده هم نزدیك شده و روند قیمت‌گذاری کمیته تبلیغات نمایشگاه را مطرح کرده، اما همچنان درباره شرکت متخلف و برخورد با آن سخنی نگفته است. در این گفت‌وگو که بر پایه شعار شفاف‌سازی به انجام رسیده، نه مصاحبه‌کننده از تخلف روی داده سؤالی پرسیده و

نه دکتر آشنا در این باره حرفی زده است و تجربه نشان می‌دهد زمانی که مسؤولان و متولیان درباره موضوع مشخصی سکوت می‌کنند یا حرف خاصی نمی‌زنند یعنی اقدامی صورت نگرفته و دستاوردی نداشته‌اند وگرنه کدام مدیری در اعلام دستاوردها و شرح عملکردهایش کوتاهی می‌کند؟!

۴ در انتظار پاسخ مسؤولان

فرض کنید که بر فرض محال، اقداماتی برای برخورد با تخلف شرکت برگزارکننده تبلیغات محیطی نمایشگاه کتاب تهران صورت گرفته باشد و قادر آشنا در این باره اطلاعی نداشته باشد، در این صورت حتما مهدی اسماعیلی‌راد، معاون اجرایی نمایشگاه در جریان موضوع قرار دارد و می‌تواند درباره روند بررسی به این تخلف اطلاعات موثقی در اختیار رسانه‌ها قرار دهد، اما تلاش‌های ما برای گفت‌وگو با او به نتیجه نرسید.

به این ترتیب اگر احتمالا اقدام یا برخوردی با ریحان فیلم به‌عنوان متخلف صورت گرفته باشد و مثلا جریمه یا تنبیهی اتفاق افتاده باشد، عبرت سایرین مد نظر نبوده و در سکوت برگزار شده، اما باید امیدوار بود که چنین نباشد و مهم‌تر این‌که شرکت متخلف از زیر سبیل برگزارکنندگان نمایشگاه به سلامت عبور نکند.

پشت صحنه

شرم بر تیغ بی‌حیا

کاش قدر سال بود آن شب سیاه و تلخ/ آسمان! تو غافلی زان طلوع ناگزیر/ بعد از او نه من نه عشق؛ از تو خواهم ای فلك:/ یا ببندی‌ام به سنگ یا بدوزی‌ام به تیر/ دست بی‌وضو مزن بر ستیغ آفتاب/ آی تیغ بی‌حیا، شرم کن وضو بگیر!/ لَختی ای پدر درنگ! پشت در نشسته‌اند/ رشته‌های سرد اشك، کاسه‌های گرم شیر.

حال و هوای این روزها و شب‌ها همین اشعار سعید بیابانکی است و شعر و سروده‌ها و مرثیه‌هایی از این دست. همه جا خاصه در مجالس شب‌های قدر، صحبت از مظلومیت علی(ع) است. ما هم به قدر بضاعت، سراغ مناسبت مهم این ایام رفتیم و به شهادت امیرالمومنین(ع) پرداختیم؛ تصور حال معنوی بروبچه‌های گروه فرهنگی و سیاهپوشی تحریریه موقع نگارش سطور پیش رو هم با شما.

در صفحات ۱۰ و ۱۱ مجموعه مطالبی به مناسبت شهادت حضرت علی(ع) فراهم کرده‌ایم. محمدصادق علیزاده، دبیر جوان گروه فرهنگی که خودش همیشه پابه پای دیگر اعضای گروه، از قلمش مطلب می‌چکد، با وجود خواب‌آلودگی گزارش جالبی در صفحه ۱۰ نوشته درباره مختصات جدید سبك زندگی مردم و حال و هوای شبانه آنها در ماه مبارك رمضان و علی‌الخصوص همین شب‌های قدر. این‌که این شب‌نشینی‌ها و شب زنده‌داری‌های معنوی، به نوعی به سبك زندگی مردم مومن و روزه‌دار تبدیل شده است.

خانم ساناز قنبری، خبرنگار کاربلد سینمایی ما هم در صفحه ۱۱ سراغ پروانه معصومی رفته که سابقه بازی در نقش‌ها و آثار مذهبی را در کارنامه بازیگری خود دارد که یکی از مهم‌ترین آنها نقش همسر مالك‌اشتر در سریال امام علی(ع) است. معصومی در این گفت‌وگو از تجربه حضورش در شب‌های قدر و عزاداری هایش صحبت کرد.

دیگر مطلب صفحه ۱۱ به گفت‌وگو با حجت‌الاسلام علی اسماعیلی اختصاص دارد و این کارشناس مذهبی هم درباره ویژگی‌ها و مختصات اجتماعی زمان حضرت علی(ع) صحبت کرده است.

در همین صفحه ۹ هم آذر مهاجر، خبرنگار خبره حوزه کاغذ و کتاب، بار دیگر سراغ نمایشگاه اخیر کتاب رفته و آن تخلفی را که یك شرکت در بخش تبلیغات بیرونی محیط نمایشگاه مرتکب شده پیگیری و بررسی کرده که چرا به‌رغم اذعان مسؤولان نمایشگاه، هنوز با این تخلف برخورد نشده است.

کیکاووس زیاری، منتقد و خبرنگار کارکشته سینمایی هم در صفحه ۱۲ و در بخش سینمای جهان، سراغ فیلم «ایرلندی» ساخته مارتین اسکورسیزی رفته و زیروبم آن را درآورده است؛ فیلمی که نهمین همکاری اسکورسیزی و رابرت دنیروست و به‌جز دنیرو، بازیگران نامدار دیگری چون آل پاچینو، هاروی کایتل و جو پشی هم در آن بازی می‌کنند. ایرلندی آن‌طور که گفته می‌شود، قرار است در فصل پاییز اکران شود.